

การปลูกข้าวหอมมะลิในระบบอินทรีย์

คำถาม สวัสดิ์ศรีรับ ผมเป็นลูกชาวนาครับ ปลูกข้าว 15 ไร่ อยากทราบว่าการปลูกข้าวในระบบอินทรีย์คืออะไร มีวิธีการปลูกอย่างไร และควรปลูกพืชอะไรหมุนเวียนอย่างไร ขอคุณครับ

สัก รอดสน
อ.สองพี่น้อง จ.สุพรรณบุรี

คำตอบ การผลิตข้าวอินทรีย์ เป็นระบบการผลิตที่เน้นการใช้วัสดุธรรมชาติ ไม่ใช้ปุ๋ยเคมีสังเคราะห์ และสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในทุกขั้นตอนการผลิต และในระหว่างการเก็บรักษาผลผลิต

การปลูกข้าวหอมมะลิแบบเกษตรอินทรีย์ ให้ได้ผลดีที่สุด ขั้นตอนแรก การเลือกพื้นที่ปลูก ควรอยู่ห่างจากถนนหลวง มีพื้นที่ขนาดใหญ่ติดต่อกัน มีแหล่งน้ำพอเพียง มีการวิเคราะห์คุณสมบัติดินและน้ำ และทำประวัติการทำเกษตรของพื้นที่ ต่อไป เป็น การวางแผนป้องกันสารปนเปื้อนเข้ามาในแปลงปลูก โดยปลูกพืชเป็นแนวกันชน ห่างจากพื้นที่ข้างเคียง 1 เมตร เพื่อกรองสารเคมีไม่ให้เข้ามาในแปลง เช่น ยูคาลิปตัส แคล้ง แนวกระถิน เป็นต้น

การจัดการความอุดมสมบูรณ์ดิน เน้นการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ได้แก่ การใช้ปุ๋ยพืชสด โดยปลูกพืชปุ๋ยสด เช่น ถั่วพรี ถั่วพุ่ม และโสนอัฟริกัน ก่อนปลูกข้าว 2 เดือน แล้วไถกลบหรือไถดะที่อายุ 45 วัน ปล่อยให้

ทิ้งไว้ 14 วัน เพื่อเพิ่มธาตุอาหารและปรับโครงสร้างดิน ถ้าพื้นที่หาปุ๋ยคอกได้ง่าย ครอบคลุมพื้นที่ดิน แนะนำให้ใช้ปุ๋ยคอกในอัตรา 2-6 ตันต่อไร่ ในพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และใช้อัตรา 1-4 ตันต่อไร่ ในพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง ขั้นตอนการเตรียมดิน ให้เตรียมดินร่วมกับใช้น้ำหมักชีวภาพ 5 ลิตรต่อไร่ ผสมน้ำ 100 ลิตร สาดให้ทั่วแปลงหรือใช้น้ำหมักชีวภาพช่วงปล่องน้ำเข้านา พร้อมไถกลบตอซังและฟางข้าวลงดิน ทิ้งไว้ 15-20 วัน วิธีนี้ตอซังและฟางข้าวจะถูกย่อยสลายได้เร็ว จากนั้นจึงทำเทือกเพื่อเตรียมแปลงพร้อมปลูกต่อไป

เลือกใช้อินทรีย์วัตถุแทนปุ๋ยเคมี ได้แก่ 1) ธาตุไนโตรเจน ให้ใช้หมักแกลบ สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน กากเมล็ดสะเดา เลือกสัตว์แห้ง และกระดูกป่น 2) ธาตุฟอสฟอรัส ให้ใช้หินฟอสเฟต กระดูกป่น มูลไก่ มูลค้างคาว กากเมล็ดพืช ขี้เถ้าไม้ และสาหร่าย 3) ธาตุโปแตสเซียม ให้ใช้ขี้เถ้าและหินปูนบางชนิด และ 4) ธาตุแคลเซียม ให้ใช้ปูนขาว โดโลไมท์ เปลือกหอย และกระดูกป่น

การจัดการโรคพืชและศัตรูพืช แบ่งเป็น 2 ช่วงคือ ช่วงก่อนปลูก ให้แช่เมล็ดพันธุ์ในน้ำร้อน หรือคลุกด้วยจุลินทรีย์ควบคุมโรคพืช ให้เลือกใช้พันธุ์ที่สามารถต้านทานโรค โดพรวนหรือดากดิน 1-2 สัปดาห์ และใช้ปูนขาวปรับค่าความเป็นกรด-ด่างของดิน ช่วงปลูกพืชแล้ว ใช้สารกำจัดศัตรูพืชที่ได้จากธรรมชาติ เช่น สารสกัดจากมะรุม มะละกอ กระชาย มหาหงส์ ใช้ในการป้องกันกำจัดเชื้อราและเชื้อแบคทีเรีย ใช้สารสกัดจากสะเดา บอระเพ็ด ยาสูบ เพื่อป้องกันเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ส่วนตัวห้ำตัวเบียน ให้ใช้แสงไฟล่อแมลงหรือการดักจับ

และที่สำคัญ ควรมีการวางระบบการปลูกพืชที่ดี ให้ปลูกพืชหมุนเวียนในการผลิต เช่น ปลูกพืชปุ๋ยสดหมุนเวียนกับการปลูกข้าวหอมมะลิ หรือปลูกพืชปุ๋ยสดหลังการล้มตอซังก็ได้ นอกจากนี้ สามารถปลูกตะไคร้หอม สะเดา ข่า เถาวัลย์เปรียง นานมราชสีห์ บอระเพ็ด เป็นพืชสมุนไพรเพื่อไล่แมลงศัตรูพืชชอบเขตนา หรือคานกัณนาก็ได้ครับ...ลองดู...

นาย รัตติ